

ELEKTRİK FATURALARINDA YER ALAN BEDELLER HAKKINDA AÇIKLAMA

Bilindiği gibi elektrik enerjisi perakende satış faaliyetine yönelik nihai tüketici elektrik faturalarını oluşturan bedellerle ilgili tartışmalar ve haberler bir süredir kamuoyunda yer almaktadır. Söz konusu tartışma ve haberlerin doğru bir şekilde yorumlanabilmesi için aşağıdaki bilgilerin Sayın müşterilerimizle paylaşılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür.

1. Tükettiğimiz elektrik enerjisinin oluşumu ve tarafımıza ulaştırılması nasıl olmaktadır?

Elektrik, günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası olarak yaşamımızın en önemli enerji tüketim aracıdır. Elektrik enerjisinin tüketimine kadar olan aşamaları aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz;

Üretim; birincil enerji kaynaklarının (doğal gaz, motorin, kömür, su, rüzgar gibi) ikincil enerji olarak adlandırılan elektrik enerjisine elektrik üretim santrallerinde dönüştürülmesi,

İletim; üretilen elektrik enerjisinin nihai tüketim noktasına ulaştırılması amacıyla tesis edilmiş olan yüksek gerilim seviyesine sahip (36.000 Volt üstü) hatlar üzerinden taşınması (benzerlik oluşturması açısından bu hatlar şehirlerarası otoyollar/karayolu gibi düşünülebilir),

Dağıtım; üretilen elektrik enerjisinin nihai tüketim noktasına ulaştırılması amacıyla tesis edilmiş olan orta ve alçak gerilim seviyesine sahip (36.000 Volt altı) hatlar üzerinden taşınması (benzerlik oluşturması açısından bu hatlar şehiriçi cadde ve sokaklar gibi düşünülebilir),

Perakende Satış ve Hizmeti; elektrik enerjisinin tedariki ve nihai tüketiciye satışı ve satış sonrası hizmetlere ilişkin müşteri ilişkileri, sayaç okuma, faturalama, tahsilat gibi hizmetlerin yerine getirilmesi.

2. Tükettiğimiz elektrik enerjisinin maliyeti nasıl oluşmaktadır?

Tüketmiş olduğumuz elektrik enerjisinin maliyetini temel olarak yukarıda belirtmiş olduğumuz aşamalarda ihtiyaç duyulan yatırım ve işletme maliyetleri oluşturmaktadır.

Üretim maliyeti; elektrik enerjisini üretebilmek için ihtiyaç duyulan yakıt (doğal gaz gibi), kimyasallar, işletme malzemesi, işçilik, bakım ve onarım gibi işletme maliyetleri ile söz konusu elektriğin üretilebilmesi için kurulmuş olan üretim santralleri ve tamamlayıcı tesislerin yapımı için yapılan yatırımların amortisman ve finansman maliyetini içermektedir.

İletim maliyeti; yüksek gerilim şebekesinin işletilmesine yönelik ihtiyaç duyulan işçilik, bakım, onarım, malzeme gibi işletme maliyetleri ile üretilen elektriğin iletilebilmesi için tesis edilmiş olan indirici merkezler, hatlar ve tamamlayıcı tesislerin inşası için yapılan yatırımların amortisman/itfa ve finansman maliyetini içermektedir.

Dağıtım maliyeti; orta ve alçak gerilim şebekesinin işletilmesine yönelik ihtiyaç duyulan işçilik, bakım, onarım, malzeme gibi işletme maliyetleri ile üretilen elektriğin dağıtılabilmesi için tesis edilmiş olan indirici merkezler, hatlar ve tamamlayıcı tesislerin inşası için yapılan yatırımların amortisman/itfa ve finansman maliyetini içermektedir.

Kayıp Enerji maliyeti; elektrik enerjisinin iletim ve dağıtım şebekesi üzerinden nihai tüketim noktasına ulaştırılmasına kadar ortaya çıkan teknik ve ticari kayıpları içermektedir. Söz konusu maliyete ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 08.12.2011 tarihli duyurusu ile detay bilgi edinilebilir.

Perakende Satış Hizmetleri maliyeti; elektrik enerjisinin faturalama, sayaç okuma tahsilat gibi satış sonrası hizmetlerine yönelik ihtiyaç duyulan personel, malzeme, bilgi işlem gibi işletme maliyetleri ile söz konusu hizmetlerin verilmesi için ihtiyaç duyulan bilgi sistemleri donanımı ve yazılımı gibi yatırımların amortisman/itfa ve finansman maliyetini içermektedir.

Vergi ve Fonlar; 3065 sayılı Kanun kapsamında Katma Değer Vergisi, 2464 sayılı Kanun kapsamında Belediye Tüketim Vergisi, 3291 sayılı Kanun kapsamında Elektrik Enerjisi Fonu ve 3093 sayılı Kanun kapsamında TRT payından oluşan kalemleri içermektedir.

3. Oluşan maliyetler faturalarımızda nasıl yer almaktadır?

Elektrik faturalarında altı adet birim bedel yer almaktadır. Yukarıda açıklandığı üzere üretilen elektriğin tüketim aşamasına kadar geçirdiği süreçte oluşan maliyetleri yansıtan bu bedeller şunlardır;

Perakende Satış Bedeli (Enerji Bedeli); tüketilen elektrik enerjisinin üretim veya tedarik kaynaklarından satınalma/tedarik maliyetini, Kayıp Enerji Bedeli; tüketilen elektrik enerjisinin kayıp enerji maliyetini (Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 28.12.2010 tarihli Kurul Kararı ile 01.01.2011

tarihinden itibaren önceki yıllarda perakende satış tarifesi (fiyatı) içinde yer alan kayıp enerji bedeli, elektrik tüketim faturalarında ayrı bir kalem olarak yerini almıştır), Dağıtım Sistemi Kullanım Bedeli; tüketilen elektrik enerjisinin dağıtım maliyetini, İletim Sistemi Kullanım Bedeli; tüketilen elektrik enerjisinin iletim maliyetini, Perakende Satış Hizmeti Bedeli; tüketilen elektrik enerjisinin sayaç okuma hariç perakende satış hizmeti maliyetini (sayaç okuma perakende satış hizmeti faaliyetinin bir parçası olmakla beraber birim bedeli EPDK tarafından ayrı belirlenmektedir), PSH Sayaç Okuma Bedeli; tüketilen elektrik enerjisinin belirlenmesi için elektrik sayacı üzerinde yapılan endeks tespitine yönelik hizmet bedelini yansıtmaktadır. Bu bedeller üzerinden oluşan tüketim tutarına ilgili yasalar çerçevesinde tanımlanmış vergi ve fonlar eklenerek nihai tüketim bedeli hesaplanmaktadır. Perakende Satış (Enerji) Bedeli, Kayıp Enerji Bedeli, Dağıtım Bedeli, İletim Bedeli ve Perakende Satış Hizmetleri Bedeli kwh bazında tüketim miktarı ile bu bedellere ilişkin birim bedellerin (krş/kwh) çarpılmasıyla hesaplanmakta, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmeti bedeli (PSH-Sayaç Okuma) ise, orta gerilim (OG) ile alçak gerilim (AG) bazında ayrı fiyatlar olarak her okumada sabit bir TL fiyatı olarak faturalanmaktadır. Vergi ve fonlar ise ilgili yasalarda tanımlandığı şekliyle faturalarda yer almaktadır.

4. Fatura üzerinde yer alan bedeller nasıl belirlenmektedir?

Elektrik piyasasında faaliyet gösteren perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerinin kullanıcılarına yansıtabilecekleri tarifeler, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK") tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, başta 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu olmak üzere, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, diğer tarife tebliğleri ve Elektrik Piyasasında Gelir ve Tarife Düzenlenmesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ hükümleri dikkate alınmaktadır. EPDK tarafından ilan edilen bedeller elektrik dağıtım şirketleri tarafından uygulanmaktadır. Faturalarda yer alan bedellerin tamamı elektrik enerjisinin maliyet unsurlarını kapsamaktadır. Söz konusu maliyetlerin elektrik enerjisini tüketen tüketici tarafından karşılanması ekonomik yaşamın sürdürülebilir yapıda devamı açısından zorunluluk arz etmektedir.

5. Fatura üzerinde yer alan bedeller dağıtım şirketlerine nasıl yansımaktadır ?

Dağıtım şirketleri, EPDK'nın düzenlemesi ve denetlemesine tabi şirketlerdir. Dağıtım şirketlerinin gelir gereksinimleri EPDK tarafından belirlenmektedir. 2011-2015 dönemine ait gelir gereksinimleri 28.12.2011 tarihli ve her bir dağıtım şirketi için ayrı ayrı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararları ile belirlenmiştir. Dağıtım şirketlerinin faaliyetine yönelik maliyetleri kapsayan dağıtım ve perakende satış hizmeti gelir tavanlarının üstünde bir gelirin tarifeler yoluyla elde edilmesi mümkün değildir. Bu kapsamda birim bedellerde yapılan değişikliklerin dağıtım şirketlerinin gelirlerini artırması gibi bir durum kesinlikle söz konusu değildir. Dağıtım şirketleri faturalarda yer almakta olan enerji bedelini (kayıp enerji dahil) perakende satış faaliyeti ile ilgili marj dışında enerji tedarikinin sağlandığı başta kamu üretim şirketleri Elektrik Üretim A.Ş. ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. olmak üzere ilgili elektrik üretim şirketlerine, iletim bedelinin tamamını kamu şirketi Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'ne, vergi ve fonları ise yasalarda tanımlanmış ilgili kamu tüzel kişiliklerine (TRT, belediyeler, Maliye Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı) aktarmaktadır.

Saygılarımızla,

Enerjisa Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.